

การพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาศาสตร์
การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในประเทศไทย*
A DEVELOPMENT OF INTERNSHIP MODEL OF SPORTS SCIENCE
STUDENTS FOR ELITE SPORTS TEAMS IN THAILAND

นรินทร์า จันทสร

Narinthra Chantasorn

อิษฎิ กุฏอินทร์

Issadee Kutintara

เพ็ญนิภา พูลสวัสดิ์

Phennipha Phunsawat

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Kasetsart University, Thailand

E-mail: chantasorn_n2@su.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัจจัย และพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย เป็นแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ในขั้นตอนที่ 1 กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์นิเทศ ผู้เชี่ยวชาญด้านกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนกีฬานักวิทยาศาสตร์การกีฬา พี่เลี้ยงนักศึกษา นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 24 คน ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการเดลฟาย กับผู้ให้ข้อมูลวิจัย 18 คน ขั้นตอนที่ 3 ใช้การยืนยันรูปแบบจากการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน ผู้ให้ข้อมูลวิจัยทั้ง 3 ขั้นตอนได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย แบบประเมินความเหมาะสมรูปแบบ วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารเชิงคุณภาพ จากคำมัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลการวิจัย พบว่า สภาพและปัจจัยการพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ทำให้ได้รูปแบบ “ POSDCoRB-AAR MODEL” ที่มีองค์ประกอบ 10 ประการ ได้แก่ การวางแผน การบริหารจัดการ การจัดการทรัพยากรบุคคล

* Received 25 May 2021; Revised 15 March 2022; Accepted 18 March 2022

การอำนวยความสะดวกงาน ความร่วมมือประสานงาน การรายงานผลปฏิบัติงาน การเงิน และงบประมาณ เครือข่ายพันธมิตร อำนาจผู้บริหารสโมสร และการจัดการความเสี่ยง ผลจากการศึกษา ชี้ให้เห็นถึงกระบวนการทำงานของสถาบันการศึกษาในการเตรียมความพร้อมและสร้างสมรรถนะที่จำเป็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศต่อไป

คำสำคัญ: การพัฒนา, รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ, วิทยาศาสตร์การกีฬา, กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

Abstract

The objectives of this research article were to study and develop an internship model of Sports Science students for elite sports teams in Thailand. This research was a qualitative research approach with Semi-Structure Interview. In the first phase, Data were collected by in-depth interviews with the 24 participants including course administrators, course instructors, lecturers, supervisors sports professionals for sport elite, team managers, coaches. Sports science mentors, and the interns in sports science, who involved with the internship of Sports Science students in elite sports teams in Thailand. In the second phase, the Delphi survey and qualitative research methods were assorted to collect data with 18 participants. In the third phase, the validation of the model was conducted by a focus-group discussion by 11 experts. All participants from three phases of the data collection were obtained by purposive sampling. Research instruments consisted of the model of internship of sports science students for elite sports teams in Thailand, the model of quality assessment form, and the satisfactory assessment form which data were analyzed by median (Mdn), Interquartile Range (I.R.), Objective Congruence Index (IOC) determination. The findings of the research revealed that the state and development of an internship model of sports science students for elite sports teams in Thailand can be adjusted into the form of “POSDCoRB-AAR”, consisted of ten components: Planning, Organizing, Staffing, Directing, Coordinating, Reporting, Budgeting, Alliance, Authorized Person and Risk Management. The research pointed out that the educational institutions' workflow in the preparation and the building of necessary competencies during the internship of sports science students meets the needs of the sports teams for further elite sports teams.

Keywords: Development, Internship model, Sports Science Students, Elite Sports

บทนำ

แนวโน้มและทิศทางการกีฬาของโลก ปัจจุบัน หลายประเทศทั่วโลกต่างมีความตระหนักในเรื่องของการพัฒนาสุขภาพ และพลานามัยที่ดีของประชาชนเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ แข็งแรงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในชาติ ซึ่งเมื่อคนในชาติมีคุณภาพก็จะเป็นผู้ที่พัฒนาประเทศชาติให้มีความเข้มแข็งเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญในการพัฒนาการกีฬาของชาติเพื่อสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศ เช่น กีฬาโอลิมปิกเกมส์ กีฬาเอเชียนเกมส์ กีฬาซีเกมส์ และการแข่งขันกีฬาในรายการต่าง ๆ โดยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาที่แต่ละประเทศยังคงนำมาใช้พัฒนาขีดความสามารถของนักกีฬาให้ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน สำหรับประเทศไทยหากจะประสบความสำเร็จในกีฬาระดับชาติ อาจต้องมีการดำเนินการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาเข้ามามีใช้เพิ่มมากขึ้น การสร้างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติเพื่อรองรับการเก็บตัวฝึกซ้อมของนักกีฬาทีมชาติ และการสร้างนักกีฬาหน้าใหม่เพื่อทดแทนนักกีฬาทีมชาติที่ปลดระวาง (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2560)

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้เห็นว่า การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศอย่างเป็นระบบจะต้องประกอบด้วยปัจจัยหลายด้าน ทั้งด้านบุคลากร ศาสตร์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา มาใช้เป็นปัจจัยสนับสนุนเกื้อกูลกัน แต่จากการสัมภาษณ์ผู้ฝึกสอนกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศหลายทีม พบว่า ปัญหาที่ยังคงพบอยู่นั้น ติดขัดในส่วนของการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาประจำทีม อันประกอบไปด้วย ความรู้พื้นฐานด้านกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา การเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายและทดสอบสมรรถภาพทางกาย การดูแลด้านการบาดเจ็บ การปฐมพยาบาล ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ผู้ฝึกสอนไม่สามารถปฏิบัติดูแลอย่างครอบคลุมเพราะมีความแตกต่างจากศาสตร์ของการเป็นผู้ฝึกสอน ดังนั้นจึงมีความต้องการบุคลากร งบประมาณของทีม และการขาดนักวิทยาศาสตร์การกีฬา จำเป็นต้องพึ่งพานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาที่สถาบันทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาส่งมาฝึกงาน สอดคล้องกับการศึกษาของ Beck, C. & French, M. พบว่าการทดแทนบุคลากรด้วยนักศึกษาฝึกงานทำให้องค์กรประหยัดงบประมาณลงและได้องค์ความรู้ใหม่ที่นักศึกษาจากสถาบันการศึกษานำมาพัฒนาองค์กร ส่งผลให้ผลงานการฝึกซ้อมและการแข่งขันพัฒนาขึ้น (Beck, C. E. and French, M, 2012) สอดคล้องกับรายงานบทสรุปแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560 - 2564) ว่าปัญหาที่พบด้านการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา ควรแก้ปัญหาด้วยการสร้างเครือข่ายระหว่างทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ ดังนั้น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาที่มีวิทยาศาสตร์การกีฬา การพัฒนาระบบการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเป็นเลิศ อาจช่วยแก้ปัญหาองค์ความรู้ การตลาดและนักวิทยาศาสตร์การกีฬาประจำทีมได้ (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2560)

การศึกษาค้นคว้าก่อนหน้านี้ (Cameron, C., et al, 2013) มีการศึกษารูปแบบของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านอื่น ๆ เช่น การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การฝึกประสบการณ์การจัดการท่องเที่ยว ฯลฯ แต่ยังไม่มีการศึกษาค้นคว้าวิจัย เกี่ยวกับ รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย อีกทั้งในปัจจุบัน ระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาไม่ได้มีรูปแบบที่เฉพาะเจาะจงสำหรับการพัฒนานักวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ แต่เป็นรูปแบบการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาโดยทั่วไป รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเตรียมความพร้อมแบบภาพรวมไม่เฉพาะเจาะจง ทำให้นักศึกษาที่มีความประสงค์ไปปฏิบัติงานในทีมกีฬาไม่ได้เสริมสร้างประสบการณ์เฉพาะทางในทีมกีฬาอย่างเพียงพอ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการใช้วิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในทีมกีฬาอย่างยั่งยืน ลดภาระงานของผู้ฝึกสอน การสร้างงาน โอกาสในการทำงานในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินงานวิจัยได้กำหนดขอบเขต 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัจจัยในปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย

1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ที่ใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ 1) บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตนักวิทยาศาสตร์การกีฬาและส่งเสริมประสบการณ์วิชาชีพฯ ในระดับปริญญาตรี ผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ 2) บุคลากรในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ได้แก่ ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน เจ้าหน้าที่ทีม ในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศที่มีการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ โดยการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลวิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นจำนวน 24 คน

1.2 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ ข้อมูลพื้นฐาน จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือวิจัย สร้างแบบสัมภาษณ์กำหนดประเด็นคำถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) พิจารณาความสอดคล้องระหว่างประเด็นข้อคำถามสัมภาษณ์ วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index: IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 จากนั้นปรับปรุงและแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ การขอรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ผู้วิจัยได้เสนอขอรับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์และได้รับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รหัส KUREC-SS63/248 ก่อนเริ่มทำการเก็บข้อมูลวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) ในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยการบันทึกเทปการสนทนาสัมภาษณ์จากแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview)

1.3 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ (Content Analysis) และนำข้อมูลที่ได้มาสรุปเพื่อกำหนดเป็นรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย โดยการประมวลผลข้อมูลจากการดำเนินการในขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์เพื่อสร้างฉบับร่างรูปแบบและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจากกลุ่มผู้มีความเกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ในขั้นตอนที่ 2 เป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ได้แก่ 1) บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาและส่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ ในระดับปริญญาตรี ผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ 2) บุคลากรในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ได้แก่ ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน เจ้าหน้าที่ทีม ในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศที่มีการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 18 คน

2.2 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ใช้แนวคิดที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อพัฒนาทีมกีฬาสู่ความเป็นเลิศของประเทศไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือวิจัย การพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง (Modified Delphi technique) การเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยแบบสอบถาม

ปลายเปิดเก็บรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย เก็บข้อมูลรอบที่ 2 และ 3 โดยการนำความคิดเห็นที่วิเคราะห์ได้จากรอบที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยสอบถามในรูปแบบออนไลน์ (Real-time Delphi survey)

2.3 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 18 คน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย โดยวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Mdn) ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ (I.R.) ข้อที่ผ่านเกณฑ์ต้องมีค่ามัธยฐาน (Median) ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อมูลรายข้อนั้นผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีความเป็นไปได้มาก และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ไม่เกิน 1.50 ถือได้ว่าผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง และสรุปผลการพัฒนาได้ร่างรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อพัฒนาทีมกีฬาสู่ความเป็นเลิศของประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 3 การยืนยันและนำเสนอรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ขั้นตอนการปรับปรุง ยืนยันและนำเสนอรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย มีขั้นตอนดังนี้

3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ในขั้นตอนที่ 3 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 11 คน

3.2 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยสรุปข้อมูลจากขั้นตอนที่ 2 สังเคราะห์แบบสอบถามจากเทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข ยืนยันและนำเสนอรูปแบบฯ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือวิจัย แบบประเมินความเหมาะสม รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย การเก็บรวบรวมข้อมูล พัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

3.3 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่มพิจารณาข้อมูลที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 1 และ 2 แสดงความคิดเห็นและประเมินเพื่อยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือและวัตถุประสงก์ (Item Objective Congruence Index: IOC) โดยกำหนดค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 นำผลลัพธ์จากขั้นตอนที่ 3 นำเสนอเป็นรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อพัฒนาทีมกีฬาสู่ความเป็นเลิศของประเทศไทย

ผลการวิจัย

ศึกษาสภาพและปัจจัยในปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย

ข้อมูลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร สัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัย พบว่า มีสภาพปัจจัยและปัญหาที่พบในการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ มีสภาพที่หลากหลายเป็นไปตามบริบทของแต่ละมหาวิทยาลัย ซึ่งสภาพโดยทั่วไป มีการวางแผน แบบวงจรการจัดการอย่างง่าย (PDCA) มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาเป็นแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และแบบสหกิจศึกษา มีระยะเวลาเฉลี่ย 3 - 4 เดือน ในช่วงภาคฤดูร้อนหรือภาคการศึกษาปลายของ การเรียนชั้นปี 4 ปัญหาที่พบ คือ การส่งไปไม่ตรงช่วงของการฝึกนักกีฬากีฬา ด้านบริหารจัดการ เป็นการจัดการเรียนการสอนตามรายวิชาในหลักสูตรที่ไม่ได้มีมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพมากำกับ เนื่องด้วยวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬายังไม่มีเล่ม มคอ.1 เป็นตัวกำหนดวิชาสำคัญที่นักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาที่ต้องออกปฏิบัติงานในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศจำเป็นอย่างเฉพาะเจาะจง ทำให้มีความรอบรู้และประสบการณ์ที่ยังไม่ครอบคลุมต่อการทำงานในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ สำหรับการควบคุมติดตามกำกับดูแลด้วยอาจารย์นิเทศ มีรูปแบบการรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างง่ายด้วยการรายงานในที่ประชุม ไม่ได้มีการรายงานด้วยเอกสาร มีการประเมินผลการปฏิบัติงานภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกแต่ไม่ได้มีฐานข้อมูลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขที่เป็นระบบ ส่วนงบประมาณในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหลายสถาบันการศึกษา พบว่า เป็นเรื่องขาดแคลนงบประมาณในการเดินทางไปนิเทศที่ครอบคลุมทุกสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ บุคลากรไม่เพียงพอและความรู้ความสามารถของบุคลากรที่ยังให้ข้อเสนอแนะได้ไม่ครอบคลุม ความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาจากเสี่ยงจากสถานการณ์ต่าง ๆ และการขาดโอกาสในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

จากสภาพ ปัจจัยและปัญหาที่พบ ผู้วิจัยสามารถแบ่งสภาพและปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ในขั้นตอนที่ 1 ออกเป็น 10 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านการจัดทรัพยากรบุคคล 4) อำนวยการและควบคุมงาน 5) ด้านความร่วมมือประสานงาน 6) ด้านการแสดงผลปฏิบัติงาน 7) ด้านการเงินและงบประมาณ 8) ด้านเครือข่ายพันธมิตร 9) ด้านอำนาจผู้บริหารสโมสร และ 10) ด้านการจัดการความเสี่ยง

การพัฒนาแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยการใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง (Modified Delphi technique) 3 รอบ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน

18 คน โดยการนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์และวิเคราะห์เดลฟายรอบที่ 1 สร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามในรูปแบบออนไลน์ (Real-time Delphi survey) วิเคราะห์ข้อมูลจากค่ามัธยฐาน (Mdn) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ร่างรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ทั้ง 10 ด้าน มีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยควอไทล์ ตั้งแต่ 1.50 ในทุก ๆ ด้าน แสดงให้เห็นว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าแต่ละด้านมีความเป็นไปได้มากถึงมากที่สุด และแต่ละด้านมีความสอดคล้อง ทำให้ได้ร่างรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ จากคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ภาพรวมทุกด้าน จากการใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง

ข้อ	รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของ นักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อ ความเป็นเลิศของประเทศไทย ภาพรวมทุกด้าน	Mdn	ระดับความ สำคัญ	I.R.	ระดับความ สำคัญ
1.	การวางแผน (P: Planning)	5	มากที่สุด	1.0	สอดคล้อง
2.	การบริหารจัดการ (O: Organizing)	4.5	มากที่สุด	1.0	สอดคล้อง
3.	การจัดทรัพยากรบุคคล (S: Staffing)	4	มาก	1.0	สอดคล้อง
4.	อำนวยการและควบคุมงาน (D: Directing)	4	มาก	1.0	สอดคล้อง
5.	ความร่วมมือประสานงาน (Co: Coordinating)	5	มากที่สุด	1.0	สอดคล้อง
6.	การรายงานปฏิบัติงาน (R: Reporting)	4	มาก	1.0	สอดคล้อง
7.	การเงินและงบประมาณ (B: Budgeting)	4	มาก	1.0	สอดคล้อง
8.	เครือข่ายพันธมิตร (A: Alliance)	4	มาก	1.0	สอดคล้อง
9.	อำนาจผู้บริหารสโมสร (A: Authorized Person)	4.5	มากที่สุด	1.0	สอดคล้อง
10.	การจัดการความเสี่ยง (R: Risk Management)	4.5	มากที่สุด	1.0	สอดคล้อง

การยืนยันและนำเสนอรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย

ผลการยืนยันรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือและวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index: IOC) กำหนดค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 มีความเห็น

อย่างเป็นฉันทามติ (Consensus) ทำให้ได้รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย คือ POSDCoRB-AAR Model ที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา วิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ภาพรวมทุกด้าน

องค์ประกอบปัจจัย(ด้าน)	ผลจากการใช้เทคนิค เดลฟาย แบบ ปรับปรุง	ผลจากการสนทนากลุ่มย่อยเพื่อ ความเหมาะสมของรูปแบบฯ			
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เพิ่มเติม	รวม
1. การวางแผน (P: Planning)	14	14	-	-	14
2. การบริหารจัดการ (O: Organizing)	72	72	-	-	72
3. การจัดทรัพยากรบุคคล (S: Staffing)	3	3	-	-	3
4. อำนาจการและควบคุมงาน (D: Directing)	8	8	-	-	8
5. ความร่วมมือประสานงาน (Co: Coordinating)	8	8	-	-	8
6. การรายงานผลปฏิบัติงาน (R: Reporting)	9	9	-	-	9
7. การเงินและงบประมาณ (B: Budgeting)	7	7	-	-	7
8. เครือข่ายพันธมิตร (A: Alliance)	9	9	-	-	9
9. อำนาจผู้บริหารสโมสร (A: Authorized Person)	7	7	-	-	7
10. การจัดการความเสี่ยง (R: Risk Management)	12	12	-	-	12

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย มีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้ตามบริบทในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย สามารถนำเสนอรูปแบบ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย (POSDCoRB-AAR Model)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากขั้นตอนต่าง ๆ ประกอบด้วย การศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เกี่ยวกับสภาพและปัจจัยในการดำเนินงานพบว่า สภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬา เป็นแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ แบบทั่วไปและแบบสหกิจศึกษา โดยมีระยะเวลา อยู่ระหว่าง 3 - 4 เดือน มีการปฏิบัติงานแบบวงจรการจัดการทั่วไป (PDCA) คือ วางแผนระบบการฝึกประสบการณ์ มีการกำกับติดตามด้วยอาจารย์นิเทศก์ พี่เลี้ยง การรายงานผลการปฏิบัติงาน และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ โดยมีรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานหลักสูตรวิทยาศาสตร์การกีฬาของแต่ละสถาบันโดยไม่ขึ้นกับ มคอ. 1 เนื่องจากยังไม่มี มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพแกนกลาง ทำให้รายวิชาแต่ละหลักสูตรมีความหลากหลาย ไม่เฉพาะเจาะจง การพัฒนารูปแบบใช้ผลจากการศึกษาของ เสาวนีย์ เต็งสุวรรณ กับแนวคิดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (เสาวนีย์ เต็งสุวรรณ, 2559) แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Kolb, A. Y., & Kolb, D. A, 2005) แนวคิดและทฤษฎีรูปแบบการบริหารจัดการ 7 ประการ (POSDCoRB) (Gulick, L. & Urwick, L, 1973) แนวคิดด้านเครือข่ายพันธมิตร (Alliance) อำนาจของผู้บริหารสโมสร (Authorized Person) และการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) (Kanter, R. M, 1977) การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา ที่มีระบบลักษณะบางประการของระบบเปิด (Ivancevich, J. M, 2013) รวมทั้งหลักสูตรและสมรรถนะวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬา (สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน), 2560) ได้องค์ประกอบของรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ที่มีองค์ประกอบ 10 ด้าน คือ POSDCoRB AAR Model ดังนี้

1. ด้านการวางแผน (P: Planning) มีกระบวนการวางแผนของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย ประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ คือ แผนโครงสร้างระบบการทำงาน การปฏิบัติการ การตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA มีขั้นตอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ โดยทั่วไป 3 ขั้นตอน คือ 1) ก่อนการฝึก (Pre) 2) ระหว่างฝึก (Process) 3) ภายหลังจากการฝึก (Post) พบว่า มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ประชุมวางแผนโครงสร้างรายวิชาที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศมีความจำเป็นต้องเรียน การวางแผนการคัดกรองและส่งนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามหลักสูตร จำนวนครั้งที่ออกฝึกประสบการณ์ รวมทั้งสถาบันการศึกษาควรมีส่วนช่วยในการคัดเลือกสถานที่ฝึกงานไว้ให้นักศึกษาเพื่อลดปัญหาลักษณะงานที่ไม่สอดคล้องกับวิชาชีพ (เด่นชัย

สมปอง, 2556) การกำหนดช่วงเวลาและระยะเวลา การสัมมนาวิชาชีพแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การปฐมนิเทศและการประเมินผล การปรับปรุงแก้ไขการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ

2. ด้านการบริหารจัดการ (O: Organizing) แต่ละสถาบันการศึกษาและทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศให้ความสำคัญกับหลักสูตรความรู้ การจัดการเรียนการสอน สมรรถนะด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางทฤษฎี ของ McClelland, D. C. เกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะ KSAOs คือ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) (McClelland, D. C, 1993) และ คุณลักษณะอื่น ๆ (Others) (สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ, 2548) นอกจากนี้การศึกษาวิจัยของ เสาวนีย์ เต็งสุวรรณ พบว่า การวางแผนระบบในการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาก่อนดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีผลทำให้สถานประกอบการมีความพึงพอใจ (เสาวนีย์ เต็งสุวรรณ, 2559) ในด้านสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในประเทศไทย นั้น มี 7 องค์ประกอบ คือ 1) หลักสูตรวิทยาศาสตร์การกีฬา 2) สมรรถนะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬา 3) คุณลักษณะการเรียนรู้ในวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬา (Malone, J. J., 2017) 4) สมรรถนะที่จำเป็นในการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Martin, A. & Hughes, H., 2009) 5) คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 6) ทฤษฎีการเรียนรู้ตามสภาพจริง ได้แก่ สร้างประสบการณ์ (Experience) ด้วยรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ การอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Discussion) การจัดสัมมนา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ที่มีประสบการณ์ การเชิญผู้เชี่ยวชาญ (Expert Invitation) บรรยายให้ความรู้ทั้งทางทฤษฎีและการลงมือปฏิบัติ (Work shop) การสรุปประเด็นสำคัญ (Conclusion) การประยุกต์ใช้ความรู้ (Apply) การให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง การสร้างสถานการณ์จำลองหรือประยุกต์ใช้ความรู้ในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศระยะสั้นๆ 7) การจัดการเรียนการสอนภายนอกห้องเรียน ได้แก่ การศึกษาดูงาน (Study Visit) การออกสังเกตการณ์ (Observation) การฝึกปฏิบัติ (Practice) เปิดโอกาสให้นักศึกษาที่มีความประสงค์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศได้มีโอกาสฝึกระยะสั้น 2 - 4 สัปดาห์ อีกทั้งงานวิจัยของ Marinakou, E. พบว่า การฝึกเป็นช่วงระยะเวลาสั้นๆ มีผลทำให้นักศึกษามีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน มีประสบการณ์มากขึ้นจากการฝึกและทำให้เกิดการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น (Marinakou, E., 2017) สำหรับการฝึกอบรม (Training) สถาบันการศึกษาเปิดอบรมความรู้เฉพาะทางที่มีความเกี่ยวข้องในการทำงานเพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมก่อนออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การสอนแบบเฉพาะทางที่มุ่งเน้นในการทำงานในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ โดยพิจารณาองค์ประกอบที่มีความจำเป็นในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

3. ด้านการจัดทรัพยากรบุคคล (S: Staffing) อาจารย์นิเทศก์และพี่เลี้ยงควบคุมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ควรเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ มีการจัดสรรบุคลากรได้อย่างครอบคลุมและเพียงพอเพื่อให้การให้คำแนะนำนักศึกษา

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้อย่างครอบคลุม เหมาะสม นอกจากนี้งานวิจัยของ วัชรินทร์ รักษ์เสนาะ พบว่า พี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์ที่ผ่านการอบรมและมีประสบการณ์จะสามารถให้คำแนะนำนักศึกษาและการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (วัชรินทร์ รักษ์เสนาะ, 2558)

4. ด้านอำนวยการและควบคุมงาน (D: Directing) การกำกับและควบคุมงาน ประกอบด้วย ปัจจัย 3 ประการ คือ การกำกับติดตามโดยผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง คือ อาจารย์นิเทศก์ คณะกรรมการฯ ศูนย์สหกิจศึกษา โดยมีรูปแบบในการกำกับติดตาม คือ การติดตามกำกับนิเทศในสถานที่ตั้ง นิเทศออนไลน์ผ่านโปรแกรมต่าง ๆ การโทรศัพท์ หรือใช้วิธีการแบบผสมผสาน การติดตามด้วยการจัดสัมมนาวิชาชีพฯ ทั้งในรูปแบบสถานที่ตั้งและออนไลน์ โดยในแต่ละสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ ควรมีการนิเทศอย่างน้อย สถานที่ละ 2 ครั้ง

5. ด้านความร่วมมือประสานงาน (Co: Coordinating) มีความร่วมมือประสานงานอยู่ด้วยกัน 2 ประการ คือ 1) การประสานงานของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทั้งสถาบันการศึกษา อาจารย์นิเทศก์ พี่เลี้ยง และนักศึกษา และ 2) ลักษณะของการประสานงาน ได้แก่ ระบบการติดต่อ การยื่นเอกสาร ติดต่อประสานงานผ่านเครือข่ายและการสื่อสารด้วยวาจา ในเบื้องต้นและเอกสารทางการจะทำให้ความร่วมมือประสานงานราบรื่นและสะดวกมากยิ่งขึ้น

6. ด้านการรายงานผลปฏิบัติงาน(R: Reporting) การรายงานผลปฏิบัติงาน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มี ปัจจัยสำคัญ 3 ช่องทาง ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ รายงานผ่านที่ประชุม รายงานการนิเทศ การเขียนรายงานนำผลที่ได้จากรายงานมาปรับปรุงแก้ไขและการส่งแบบประเมินการฝึกปฏิบัติงาน อีกทั้งการศึกษาของ Brown et al., พบว่า การจะพัฒนาระบบการฝึกประสบการณ์ให้เป็นที่พึงพอใจต่อนักศึกษาและหน่วยฝึกประสบการณ์ การเขียนรายงานการปฏิบัติหน้าที่และนำผลที่ได้จากการปรับปรุงกระบวนการมีความสำคัญที่จะช่วยให้สถาบันการศึกษาพัฒนางานของตนได้ถูกต้องและเหมาะสม (Brown, C. et al., 2016)

7. ด้านการเงินและงบประมาณ (B: Budgeting) พบปัจจัย 2 ประการ คือ 1) กระบวนการจัดการงบประมาณ 2) แนวทางแก้ไขการขาดงบประมาณ โดยเฉพาะข้อปฏิบัติด้านการวางแผนงบประมาณในการไปนิเทศลงหน้า การผสมผสานการนิเทศทั้งในสถานที่ตั้งและออนไลน์

8. ด้านเครือข่ายพันธมิตร (A: Alliance) สำหรับด้านเครือข่ายพันธมิตร มีรายละเอียดอยู่ด้วยกัน 2 ประการ คือ 1) กระบวนการสร้างเครือข่ายพันธมิตร โดยประเด็นที่มีความสำคัญมาก ได้แก่ การมีองค์กรความร่วมมือในการส่งนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ ในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ มีเครือข่ายความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับองค์กร เช่น ในทีมฟุตบอล ฟุตซอล วอลเลย์บอล บาสเกตบอล ฯลฯ และ 2) การประสานงานระหว่างเครือข่ายพันธมิตร

เพื่อรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ ประสานงานเพื่อให้มีโอกาสดำเนินงานต่อไป (Cameron, C., et al, 2013)

9. ด้านอำนาจผู้บริหารสโมสร (A: Authorized Person) มีผลต่อการรับเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ และการดำเนินงานของนักศึกษา 4 ประการ คือ 1) อำนาจในการตัดสินใจของผู้บริหารสโมสร 2) การมอบหมายอำนาจในการตัดสินใจ 3) ผู้บริหารสโมสรมีเครือข่ายที่กว้างขวาง และ 4) ผู้บริหารสโมสรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ ความจำเป็นในการใช้วิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ สิ่งเหล่านี้สถาบันการศึกษาควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจกับทั้งผู้บริหารและทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้วิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อพัฒนาทีมกีฬาต่อไป

10. ด้านการจัดการความเสี่ยง (R: Risk Management) สามารถจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ ได้ 3 ขั้นตอน คือ 1) วิเคราะห์ปัจจัยของความเสี่ยง 2) การประเมินความเสี่ยง และ 3) การบริหารความเสี่ยง

จากการนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ค้นพบสภาพและปัจจัยรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ปรับได้ตามบริบทของแต่ละสถาบันการศึกษา ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรนำรูปแบบไปดำเนินการเป็นแนวทางในการพัฒนาทั้งระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อทำให้สมรรถนะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ เป็นไปอย่างเหมาะสมกับการทำงานในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย เน้นการฝึกปฏิบัติงานจริงอันจะทำให้เกิดการถ่ายโยงความรู้ทฤษฎีสู่การปฏิบัติและประกอบอาชีพได้อย่างมีอาชีพมากขึ้น (Cameron, C., et al, 2013) และจะช่วยแก้ปัญหาคาดการณ์ความรู้ในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ การขาดแคลนนักวิทยาศาสตร์การกีฬาประจำทีม เกิดความพึงพอใจของทีมกีฬา และจากการพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทยดังกล่าว อาจทำให้นักศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาเป็นที่ต้องการในทีมกีฬาเพิ่มโอกาสและช่องทางในการทำงานต่อไป

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สภาพและปัจจัยของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ มีลักษณะเป็นวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) มีขั้นตอนของการวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบและการประเมินผล โดยภาพรวมไม่เฉพาะเจาะจงกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ จากการพัฒนารูปแบบ ได้รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทย (POSDCoRB-AAR Model) ประกอบไปด้วย การวางแผน การบริหารจัดการ การจัดการทรัพยากรบุคคล การอำนวยความสะดวกและควบคุมงาน

ความร่วมมือประสานงาน การรายงานผลปฏิบัติงาน การเงินและงบประมาณ เครือข่ายพันธมิตร
อำนาจผู้บริหารสโมสร และการจัดการความเสี่ยง ที่มีความเฉพาะเจาะจงเหมาะสมกับบริบท
การฝึกปฏิบัติการในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศมากยิ่งขึ้น ดังนั้น สถาบันการศึกษาควรนำไป
ทดลองใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละแห่งเพื่อให้มีความเฉพาะเจาะจงในการพัฒนานักศึกษา
วิทยาศาสตร์การกีฬาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ เสริมสร้าง
กระบวนการเตรียมความพร้อม การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของนักศึกษา พัฒนาศักยภาพและ
คุณภาพของนักศึกษาวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาในทีมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2560). แผนยุทธศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2560 – 2564. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- เด่นชัย สมปอง. (2556). ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. เรียกใช้เมื่อ 2 เมษายน 2561 จาก https://www.tci-thaijo.org/index.php/snru_journal/article/download/18480/16275
- วัชรินทร์ รักเสนาะ. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการบริหารระบบการจัดการเรียนการสอนสหกิจศึกษา. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์, 8(1), 98-105.
- สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน). (2560). คู่มือการประเมินมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพการกีฬาสาขาการให้บริการทางด้านการกีฬา. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2548). แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency Based Learning. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ศิริวัฒนา อินเตอร์พริ้นท์.
- เสาวนีย์ เต็งสุวรรณ. (2559). การพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเลขานุการสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Beck, C. E. and French, M. (2012). The College of Business Internship Program: A Comprehensive Study of the First 10 Years. Global Business & Economics Anthology, 1(1), 234-247.
- Brown, C. et al. (2016). Sport Management Internships: Requirements and Policies. Journal of Physical Education and Sports Management, 3(2). 1-22.
- Cameron, C., et al. (2013). Making Economics Real: The Economics Internship. International Review of Economics Education, 13(1), 10-25.

- Gulick, L. & Urwick, L. (1973). *The Science of Administration*. New York: Columbia University.
- Ivancevich, J. M. (2013). *Human resource management* 12th ed. United States: McGraw-Hill.
- Kanter, R. M. (1977). *Men and Woman of the Corporation*. New York: Basic Books.
- Kolb, A. Y., & Kolb, D. A. (2005). *Learning Styles and Learning Spaces: Enhancing Experiential Learning in Higher Education*. Retrieved March 18, 2018, from <http://dx.doi.org/10.5465/AMLE.2005.17268566>
- Malone, J. J. (2017). Sport science internships for learning: a critical view School of Health Sciences, Liverpool Hope University, Liverpool, United Kingdom. *Adv Physiol Educ* , 41(4), 569-57.
- Marinakou, E. (2017). Student satisfaction and expectations from internships In Greece: A comparison between Greek and International students. *Journal of Tourism and Hospitality Management*, 1(3), 2328-2169.
- Martin, A. & Hughes, H. (2009). *How to Make the Most of Work Integrated Learning: A Guide for Students, Lectureres & Supervisors*. New Zealand: Messey.
- McClelland, D. C. (1993). Intelligence Is Not the Best Predictor of Job Performance. *Current Directions in Psychological Science*, 2(1), 5-6.